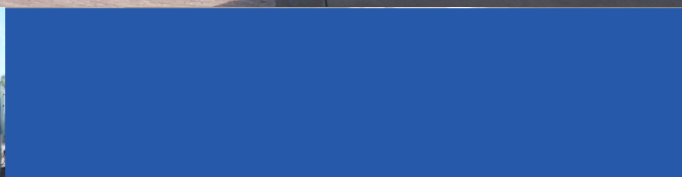

Gemeente **Heerde**

2025 Najaarsnota

→ www.heerde.nl

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	4
Inleiding.....	5
Beknopte analyse	6
Risico's	8
0. Bestuur en ondersteuning.....	9
1. Veiligheid.....	12
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	13
3. Economie	14
4. Onderwijs	15
5. Sport, cultuur en recreatie	17
6. Sociaal domein	19
7. Volksgezondheid en milieu	22
8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	23
Investerings	25
Totaaloverzicht mutaties	26
Totaaloverzicht mutaties reserves	29

Inleiding

Leeswijzer

Conform artikel 6 van de Financiële verordening gemeente Heerde 2025 (uitwerking van artikel 212 van de Gemeentewet) informeert het college de raad gedurende het jaar door 2 rapportages op te stellen; één over de eerste 4 maanden (voorjaarsnota) en één over de eerste 8 maanden van het jaar (najaarsnota). De nu voorliggende najaarsnota rapporteert over de eerste 8 maanden van 2025. De verantwoording vindt plaats op programmaniveau en sluit qua indeling aan bij de overige P&C-documenten.

Deze najaarsnota start met een beknopte analyse waarin een korte uiteenzetting wordt gegeven van de budgetontwikkelingen gedurende het jaar gevolgd door een risico-inventarisatie. Vervolgens wordt er per programma een korte en bondige toelichting gegeven op de belangrijkste mutaties. Tenslotte wordt het boekwerk afgesloten met een totaaloverzicht van alle mutaties.

Beknopte analyse

De najaarsnota van 2025 sluit met een verwacht positief saldo van **€1.054.000,-**. Bij de voorjaarsnota was nog een positief resultaat van €174.000,- voorzien. Ondanks dat er in deze rapportage veel budgetwijzigingen zijn opgenomen is dit voordeel ten opzichte van de voorjaarsnota het gevolg van de bijstellingen naar aanleiding van bijgestelde accressen in de Meicirculaire en Septembercirculaire 2025. Verder is er een compensatie opgenomen voor de kosten die in 2023 en 2024 zijn gemaakt voor de Jeugdzorg, dit naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek van de commissie Van Ark. Onderstaand wordt bij de betreffende programma's een korte toelichting gegeven op de belangrijkste budgetbijstellingen.

Bestuur en ondersteuning

In de Septembercirculaire 2025 is €703.000,- opgenomen als vergoeding voor de extra jeugdzorggelden voor de jaren 2023 en 2024 die worden ontvangen naar aanleiding van het onderzoek van de commissie Van Ark. Daarnaast zijn de accressen in beide circulaire's met in totaliteit €682.000,- verhoogd.

In de gemeente Heerde wordt hard gewerkt aan de uitbreiding van het elektriciteitsnetwerk. Om dit te realiseren worden er nieuwe transformatorhuisjes in de gemeente bijgeplaatst waarvoor een éénmalige vergoeding per plaatsing wordt ontvangen. Dit resulteert in een voordeel van €100.000,- Voorgesteld wordt om dit bedrag toe te voegen aan de reserve Duurzaamheid.

Onderwijs

De verbouw van De Noordgouw en de nieuwbouw van IKC De Lichtbron wordt later afgerond dan vooraf was ingeschat. Hierdoor vallen er dit jaar voor €121.000,- aan kapitaallasten vrij. De kosten voor leerlingenvervoer zijn met €182.000,- verlaagd; dit naar aanleiding van de herziene begroting van PlusOV.

Sport, cultuur en recreatie

De oplevering van de nieuwe Hof van Cramer vindt ook later plaats waardoor er €60.000,- wordt bespaard. Naar aanleiding van de motie 2024-29 is er €85.000,- bijgeraamd voor het onderhouden en upgraden van de openbare ruimte.

Sociaal domein

De kosten bij het Sociaal domein staan onder druk. In totaliteit is er €497.000,- extra geld nodig om de veelheid aan taken goed te kunnen uitvoeren. Vooral de kosten van de Jeugdzorg stijgen fors door hogere tarieven, complexere zorg en een toenemend aantal geïndiceerden. Hiervoor moet €428.000,- worden bijgeraamd.

De kostenstijging bij Wmo blijft beperkt tot €63.000,-. Dit komt doordat er voor de hulp in de huishouding op een andere, efficiëntere, manier wordt gewerkt. Daarnaast zijn de kosten lager omdat de vervoersvoorzieningen nu worden geleased in plaats van gekocht. Doordat de woningmarkt 'op slot zit' en ouderen lastig kunnen doorstromen naar passende woningen, nemen de kosten van de woningaanpassingen toe.

Via het Gemeentefonds zijn er extra gelden ontvangen voor de uitvoering van de WSW. Deze gelden worden overgemaakt naar het werkvoorzieningsschap Lucrato. Door deze extra inkomsten is het tekort op de begroting van Lucrato opgeheven zodat de deelnemende gemeenten niet meer in dit tekort hoeven bij te dragen. Per saldo bedragen de meerkosten voor dit beleidsterrein €233.000,-. de extra inkomsten van het Rijk zijn verwerkt in de Algemene Uitkering.

De vacatures voor opbouwwerkers, casemanager verslaving en jongerenwerkers zijn pas in de 2e helft van dit jaar ingevuld. Hierdoor is €175.000,- van dit budget niet uitgegeven. Tenslotte is de raming voor vervoerskosten met €72.000,- verlaagd op basis van de aangepaste begroting van PlusOV.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeentelijke gebouwen zijn over alle programma's verdeeld waardoor het lastig is om hier een goed totaalbeeld van te krijgen, daarom wordt hier apart aandacht aan besteed. In totaliteit wordt er voor (acuut)onderhoud of toegenomen overige kosten €219.000,- aan extra budget gevraagd. Het onderhoud is nodig voor De Heerd waar de noodverlichting moet worden aangepast en het stucwerk moet worden hersteld. De kosten hiervoor bedragen €60.000,-. Het verwijderen van schimmelvorming in de kelder bij Villa Jacoba kost €30.000,-. Bij het dorpshuis De Noord voldoet de brandmeldinstallatie niet meer aan de gestelde eisen. Vervanging kost €35.000,-. Verder moet er nog €44.000,- worden bijgeraamd voor de huur van de Zwolseweg waar de Belastingssamenwerking is gehuisvest, en is er als gevolg van een verbouwing waarbij extra (veiligheids)voorzieningen in het gebouw van STIP Heerde zijn aangebracht, €20.000,- extra budget nodig. Tenslotte wordt er €30.000,- extra budget gevraagd voor achterstallig onderhoud aan de gebouwen van Bosbedrijf en de locatie aan de Kanaaldijk waar op dit moment het Jongerenwerk is gehuisvest.

Risico's

Visie en koers college

De veranderingen in de maatschappij volgen elkaar in rap tempo op. Een groot deel van deze veranderingen hebben ook zijn weerslag op de gemeente Heerde en beïnvloeden daarmee de financiën van de gemeente. Wat hiervan is uit te drukken in euro's én wat dit jaar ook daadwerkelijk staat te gebeuren is als zodanig al in deze najaarsnota verwerkt. Er resteert dan een deel dat te onzeker is om het budget voor aan te passen; de zogenaamde risico's. De belangrijkste en meest waarschijnlijke risico's zijn toegelicht in dit hoofdstuk. Wanneer er meer duidelijkheid bestaat over de hoogte van onderstaande risico's dan wordt u hierover in december met een separate memo ARI geïnformeerd. Dit is tevens van belang voor de rechtmatigheidsverantwoording die onderdeel uitmaakt van de controle van boekjaar 2025.

Algemene uitkering

De aanpassing van de hoogte van de algemene uitkering die in deze najaarsnota is opgenomen is gebaseerd op de laatst bekende bijstelling, de Septembercirculaire 2025. De begroting kan niet meer worden aangepast naar aanleiding van de uitkomsten van de Decembercirculaire 2025. Wanneer de uitkomsten verschillen van de septembercirculaire dan resulteert dit automatisch in een afwijkend resultaat op dit onderdeel voor 2025.

Anterieure overeenkomsten

Regelmatig worden er anterieure overeenkomsten met ontwikkelaars gesloten die veelal meerdere jaren bestrijken. Veelal is niet gelijk duidelijk hoe en of de geldbedragen die met de overeenkomsten zijn gemoeid over de jaren moeten worden verdeeld; hierdoor bestaat het risico dat (te) laat een mutatie plaatsvindt waar in de begroting geen rekening mee is gehouden.

SPUK's

Dit jaar wordt er voor meer dan €1 miljoen ontvangen aan diverse SPUK-subsidies; vooral op het gebied van Duurzaamheid en Sociaal domein. Daarnaast wordt er voor de noodopvang van Oekraïense ontheemden ruim €4 miljoen uitgekeerd. De organisatie probeert hier zo goed mogelijk op in te spelen door uitvoering te geven aan deze specifieke uitkeringen. Naast extern personeel wordt er voor de uitoefening van deze taken ook regulier personeel ingezet. Hierdoor kan er budget op bestaande taken worden overgehouden.

Inhuur en ziekte personeel

Dit jaar is er sprake van veel langdurige ziekte onder het personeel. Hierdoor moet er extern personeel worden ingehuurd. In deze najaarsnota is er al budget bijgeraamd voor deze kosten, echter, op dit moment is nog het lastig om in te schatten of deze bijstelling voldoende is.

0. Bestuur en ondersteuning

Toelichting op programma Bestuur en ondersteuning

Op het programma '**Bestuur en ondersteuning**' zijn de algemene inkomsten en uitgaven verwerkt om de gemeente Heerde 'draaiende te houden'. Voorheen werden deze kosten onder 'Bestuur' en 'Overhead' verantwoord. Dit zijn bijvoorbeeld de kosten voor raad, college, bestuursondersteuning, burgerzaken maar ook de kosten voor huisvesting, facilitair, P&O, financiën en ICT behoren hierbij. De algemene uitkering uit het gemeentefonds, O.Z.B. en lokale heffingen zijn opgenomen bij de baten van dit programma. Dit programma is daarmee het enige programma waar de baten hoger zijn dan de lasten.

Wat mag het kosten

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
00 Bestuur en ondersteuning					
0.1 Bestuur	1.872.230	182.000	2.054.230	1.588.525	465.705
0.2 Burgerzaken	447.816	87.500	535.316	404.686	130.630
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	247.616	0	247.616	171.633	75.983
0.4 Overhead	10.062.873	549.000	10.611.873	8.092.487	2.519.386
0.5 Treasury	488.955	0	488.955	30.793	458.162
0.61 OZB woningen	435.286	0	435.286	202.627	232.659
0.62 OZB niet-woningen	102.716	0	102.716	131.679	-28.963
0.64 Belastingen overig	24.750	0	24.750	20.897	3.853
0.8 Overige baten en lasten	763.674	-743.674	20.000	0	20.000
Totaal 00 Bestuur en ondersteuning	14.445.916	74.826	14.520.742	10.643.327	3.877.415
Totaal Lasten	14.445.916	74.826	14.520.742	10.643.327	3.877.415
Baten					
00 Bestuur en ondersteuning					
0.10 Mutaties reserves	-1.218.646	162.100	-1.056.546	0	-1.056.546
0.2 Burgerzaken	-253.680	-110.000	-363.680	-188.811	-174.869
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	-154.113	-100.000	-254.113	-170.811	-83.302
0.4 Overhead	-1.009.092	-160.000	-1.169.092	-1.100.676	-68.416
0.5 Treasury	-1.758.353	456.700	-1.301.653	-1.124.209	-177.444
0.61 OZB woningen	-4.443.530	0	-4.443.530	-4.505.607	62.077
0.62 OZB niet-woningen	-1.340.300	0	-1.340.300	-1.300.704	-39.596
0.64 Belastingen overig	-12.120	0	-12.120	-3.291	-8.829

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-40.740.356	-1.385.000	-42.125.356	-34.265.289	-7.860.067
Totaal 00 Bestuur en ondersteuning	-50.930.190	-1.136.200	-52.066.390	-42.659.397	-9.406.993
Totaal Baten	-50.930.190	-1.136.200	-52.066.390	-42.659.397	-9.406.993
Resultaat	-36.484.274	-1.061.374	-37.545.648	-32.016.070	-5.529.578

Financiële toelichting programma Bestuur en ondersteuning

Lasten

Bij het programma **Bestuur** kunnen de lasten met **€75.000,-** naar boven worden bijgesteld. Dit belangrijkste mutaties waar dit door wordt veroorzaakt zijn hieronder toegelicht.

Heerde 850 jaar

Bij het vaststellen van de Jaarstukken 2023 is besloten om €192.000,- te reserveren voor de viering van 'Heerde 850 jaar'. Bij de Najaarsnota 2024 is hiervan al €25.000,- vrijgegeven. Voorgesteld wordt om bij deze najaarsnota het restant van €167.000,- vrij te geven zodat alle voorbereidingen hiervoor kunnen worden opgestart (+).

Rijksleges

Als gevolg van de 'paspoortpiek' kunnen ook dit jaar de rijksleges en de doorbetaling ervan naar het Rijk worden verhoogd. Deze bijstelling van €60.000,- verloopt budgetneutraal omdat alle inkomsten worden doorgestort (+).

Vervangingskosten ziekte en ARBO-budget

Het aantal medewerkers die langdurig ziek zijn of zwangerschapsverlof hebben is dit jaar veel hoger dan normaal. De consequentie hiervan is dat hierdoor meer extern personeel moet worden ingehuurd. Bijkomend effect is ook dat de ARBO-kosten fors zijn gestegen; voor beide posten is daarom €150.000,- extra budget nodig. Deze meerkosten kunnen volledig worden afgedekt door de ziektevergoeding die van het UWV wordt ontvangen (+).

Gemeentelijke gebouwen

Het budget voor diverse gebouwen waarin de medewerkers van de gemeente Heerde zijn gehuisvest moet worden bijgesteld. Het budget voor STIP-Heerde is met €20.000,- verhoogd doordat in het gebouw extra (veiligheids) voorzieningen zijn aangebracht (éénmalige verbouwkosten). Door de latere oplevering van de MFA Hof van Cramer loopt de huur van de huidige locatie nog door. Hiervoor is €25.000,- opgenomen. Daarnaast is voor de locatie waar de Belastingssamenwerking is gehuisvest nog geen budget geraamd. Deze kosten bedragen €44.000,- voor dit jaar (+).

Stelpost uitvoeringsprogramma college

In bovengenoemde stelpost is nog een bedrag van €570.000,- beschikbaar. Voor het realiseren van de doelstellingen uit dit collegeprogramma is dit jaar nog €480.000,- nodig. Voorgesteld wordt om het restant ad. €90.000,- toe te voegen aan de reserve 'Uitvoeringsprogramma college' (-).

Huidig begrotingssaldo

Het nieuwe begrotingssaldo van deze najaarsnota wordt bepaald door het huidige saldo van €174.000,- tegen te boeken. Deze mutatie is bij dit programma verwerkt (-).

Project Zaakgericht Werken

De kosten die dit jaar worden gemaakt voor het project Zaakgericht Werken worden ingeschat op €250.000,-. Deze kosten kunnen worden gedekt door een onttrekking uit de reserve 'Zaakgericht Werken'; hiervoor is in 2022 een bedrag van €1.100.000,- gereserveerd (+).

Baten

De baten bij dit programma stijgen als gevolg van de mutaties met **€1.136.000,-**. De belangrijkste wijzigingen zijn onderstaand weergegeven.

Mutaties reserves

Als gevolg van de nieuwe programma-indeling worden alle mutaties van de reserves bij dit programma opgenomen. Het saldo van mutaties is €162.000,-. In het 'Totaaloverzicht mutaties reserves' is zijn deze mutaties afzonderlijk inzichtelijk gemaakt (+).

Rijksleges en secretarieleges

Zoals bij de lasten al is toegelicht kunnen de inkomsten van de rijksleges met €60.000,- worden verhoogd. Deze leges worden weer aan het Rijk afgedragen. Daarbij is de inkomsten aan secretarieleges naar verwachting €50.000,- hoger. Dit is wel een extra voordeel voor de gemeente(-).

Ontvangen ziektegeld UWV

De verwachting is dat er dit jaar €150.000,- aan ziektegeld door het UWV wordt uitgekeerd. Dit betreft de vergoeding voor langdurig zieken en zwangerschapsverloven. Bij de lasten is hier ook aandacht aan besteed (-).

Opstalrechten plaatsen trafohuisjes

Door de uitbreiding en aanpassing van het elektriciteitsnetwerk worden er door Liander nieuwe trafohuisjes geplaatst. Hiervoor wordt door Liander per plaatsing een vergoeding van €5.000,- betaald. De verwachting is dat er dit jaar 20 huisjes worden bijgezet zodat hiervoor in totaal €100.000,- wordt ontvangen. Voorgesteld wordt om dit geld naar de reserve 'Duurzaamheid' over te hevelen. (-).

Rente-inkomsten

Bij de voorjaarsnota is de begroting al bijgesteld voor de ontvangen rente op uitstaande banktegoeden. Deze rentevergoeding kan nog eens met €60.000,- worden verhoogd (-).

Rente op investeringen

Zowel De Noordgouw, de Hof van Cramer en De Lichtbron worden allemaal een jaar later opgeleverd als was voorzien. Hierdoor vindt er geen rentedoorberekening op deze investeringen plaats. Dit resulteert in een mutatie van €517.000,- die wegvalt tegen de bijstelling bij de desbetreffende programma's (technische aanpassing) (+).

Algemene uitkering

Naar aanleiding van de doorrekening van de Meicirculaire 2025 en de Septembercirculaire 2025 kan de hoogte van de Algemene uitkering met €682.000,- worden verhoogd als gevolg van bijgestelde accressen en taakmutaties. Daarnaast wordt er €703.000,- aan compensatie ontvangen voor de gemaakte kosten van de Jeugdzorg over de jaren 2023 en 2024, dit naar aanleiding van het onderzoek van de commissie Van Ark (-).

1. Veiligheid

Toelichting op programma Veiligheid

De kosten die op het programma 'Veiligheid' worden verantwoord zijn voor een groot deel te relateren aan de brandweezorg (VNOG). Daarnaast zijn de taken die verband houden met criminaliteit, preventie en ondermijning bij dit programma opgenomen.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
01 Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.392.117	20.500	1.412.617	1.345.130	67.487
1.2 Openbare orde en veiligheid	771.406	6.000	777.406	534.597	242.809
Totaal 01 Veiligheid	2.163.523	26.500	2.190.023	1.879.727	310.296
Totaal Lasten	2.163.523	26.500	2.190.023	1.879.727	310.296
Baten					
01 Veiligheid					
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-19.240	0	-19.240	-75	-19.165
1.2 Openbare orde en veiligheid	-15.030	0	-15.030	-17.073	2.043
Totaal 01 Veiligheid	-34.270	0	-34.270	-17.148	-17.122
Totaal Baten	-34.270	0	-34.270	-17.148	-17.122
Resultaat	2.129.253	26.500	2.155.753	1.862.579	293.174

Financiële toelichting programma Veiligheid

Lasten

Bij het programma **Veiligheid** is de bijstelling gering; deze bedraagt **€27.000,-**. Dit extra geld is nodig voor extra kosten die gemaakt zijn voor de oude brandweerkazerne in Wapenveld als gevolg van latere oplevering van de MFA Hof van Cramer (€21.000,-). Daarnaast zijn de kosten van doodschouw gestegen; hiervoor moet €6.000,- worden bijgeraamd (+).

Baten

Geen bijzonderheden.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Toelichting op programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Alle kosten die gemaakt worden rondom de mobiliteit van voertuigen worden geboekt op het programma '**Verkeer, vervoer en waterstaat**'. Dit zijn o.a. de kosten voor de aanleg, en het onderhoud, van wegen, bruggen en (fiets) paden, en daarmee dus ook de kosten voor de openbare verlichting en gladheidsbestrijding. De kosten van het eigen materieel dat wordt ingezet voor bovengenoemde taken behoren eveneens bij dit programma. De inkomsten betreffen de vergoedingen voor degeneratieschades aan wegen, bruggen etc.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
02 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	3.234.625	5.000	3.239.625	1.872.740	1.366.885
2.2 Parkeren	2.250	0	2.250	0	2.250
Totaal 02 Verkeer, vervoer en waterstaat	3.236.875	5.000	3.241.875	1.872.740	1.369.135
Totaal Lasten	3.236.875	5.000	3.241.875	1.872.740	1.369.135
Baten					
02 Verkeer, vervoer en waterstaat					
2.1 Verkeer en vervoer	-110.780	-17.000	-127.780	-424.273	296.493
Totaal 02 Verkeer, vervoer en waterstaat	-110.780	-17.000	-127.780	-424.273	296.493
Totaal Baten	-110.780	-17.000	-127.780	-424.273	296.493
Resultaat	3.126.095	-12.000	3.114.095	1.448.467	1.665.628

Financiële toelichting programma Verkeer, vervoer en waterstaat

Lasten

Voor het programma **Verkeer, vervoer en waterstaat** wordt **€5.000,-** extra budget gevraagd voor het onderzoeken van rotondes. Hiervoor is geld gereserveerd in het Uitvoeringsprogramma van het college (+).

Baten

Bij de buitendienst zijn kleine afgeschreven vrachtauto's verkocht (Fuso's). De verkoop hiervan heeft **€17.000,-** opgeleverd (-).

3. Economie

Toelichting op programma Economie

Het programma '**Economie**' is relatief klein en omvat de kosten die verband houden met het stimuleren van de lokale economie, met bijvoorbeeld subsidies, promotie- en marketingactiviteiten of via bedrijfsloketten. Ook behoren de kosten voor recreatie en toerisme en de inning van toeristenbelasting (inkomsten) bij dit programma.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
3.1 Economische ontwikkeling	279.728	32.000	311.728	301.954	9.774
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	13.597	0	13.597	9.673	3.924
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	46.304	0	46.304	35.812	10.492
3.4 Economische promotie	508.243	0	508.243	435.057	73.186
Totaal Lasten	847.872	32.000	879.872	782.496	97.376
Baten					
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-24.510	0	-24.510	-13.829	-10.681
3.4 Economische promotie	-327.987	20.000	-307.987	-114.971	-193.016
Totaal Baten	-352.497	20.000	-332.497	-128.800	-203.697
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	495.375	52.000	547.375	653.695	-106.320
Gerealiseerd resultaat	495.375	52.000	547.375	653.695	-106.320

Financiële toelichting programma Economie

Lasten

De bijdrage aan het Ondernemersfonds moet met **€32.000,-** worden verhoogd; dit is de enige mutatie bij het programma **Economie**. De reden van deze verhoging is een eindafrekening uit voorgaande jaren (+).

Baten

Bij dit programma moeten de inkomsten met **€20.000,-** worden verlaagd als gevolg van geringere inkomsten uit Toeristenbelasting (+).

4. Onderwijs

Toelichting op programma Onderwijs

De kosten/opbrengsten die verband houden met de onderwijshuisvesting voor openbaar en bijzonder onderwijs behoren bij dit programma. Ook het peuteronderwijs en volwasseneneducatie en de exploitaties van de Rhijnsberg en De Heerd, niet volledig onderwijsinstellingen, zijn bij dit programma '**Onderwijs**' opgenomen.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
04 Onderwijs					
4.1 Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0
4.2 Onderwijshuisvesting	2.035.107	-468.210	1.566.897	1.157.749	409.148
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.397.545	-182.000	1.215.545	1.294.622	-79.077
Totaal 04 Onderwijs	3.432.652	-650.210	2.782.442	2.452.371	330.071
Totaal Lasten	3.432.652	-650.210	2.782.442	2.452.371	330.071
Baten					
04 Onderwijs					
4.2 Onderwijshuisvesting	-515.410	0	-515.410	-421.667	-93.743
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-409.202	0	-409.202	-269.654	-139.548
Totaal 04 Onderwijs	-924.612	0	-924.612	-691.321	-233.292
Totaal Baten	-924.612	0	-924.612	-691.321	-233.292
Resultaat	2.508.040	-650.210	1.857.830	1.761.051	96.779

Financiële toelichting programma Onderwijs

Lasten

De geraamde uitgaven bij het programma Onderwijs zijn met **€650.000,-** verlaagd. Onderstaand zijn de mutaties hiervan toegelicht.

Gebruikerslasten De Heerd

Het budget van de gebruikerslasten de Heerd is met €203.000,- verlaagd. Dit budget is overgeheveld en wordt ingezet voor het vernieuwen van de geluidsapparatuur in de theaterzaal van De Heerd (€128.000,-) en voor de inhuur van een extern projectleider/adviseur voor het opstellen van een beheerconstructie van de gemeentelijke accommodaties (€75.000,-) (-).

Noodverlichting/ stucwerk De Heerd

Bij de MFA De Heerd is sprake van achterstallig onderhoud. Urgent hierbij is het aanpassen van de noodverlichting en het herstellen van stucwerk; deze werkzaamheden, die tezamen €60.000,- bedragen, moeten dit jaar nog worden uitgevoerd (+).

Geluidsapparatuur theaterzaal De Heerd

De aanschaf van de bovengenoemde geluidsapparatuur voor de theaterzaal betreft een investering; hierop moet worden afgeschreven. Daarom wordt voorgesteld om het hiervoor benodigde bedrag van €128.000,- toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Geluidsapparatuur Theaterzaal' zodat uit deze reserve de jaarlijkse kapitaallasten kunnen worden betaald (reserve mutatie verwerkt in programma Bestuur en ondersteuning). Voor de begeleiding van het aanbestedingsproces voor deze apparatuur wordt een extra budget van €19.000,- gevraagd (+).

Asbestverwijdering en infiltratiekragen De Lichtbron

Bij de sloop en het bouwrijp maken van het terrein van de nieuw te bouwen school 'De Lichtbron' is er nog voor €52.000,- nodig voor het verwijderen van asbest en infiltratiekragen. Conform raadsvoorstel kunnen deze éénmalige kosten nog voor €40.000,- worden gedekt uit de Algemene reserve (reserve mutatie verwerkt in programma Bestuur en ondersteuning). Het restant wordt meegenomen in het resultaat van dit jaar (+).

Latere oplevering nieuwbouw De Lichtbron en De Noordgouw

Bij de exploitatie van 2025 was er al rekening gehouden met de kapitaallasten van bovengenoemde scholen. Door de latere oplevering vervallen dit jaar deze kapitaallasten. Hierdoor wordt er €35.000,- en €86.000,- aan afschrijvingskosten bespaard. Het voordeel van de rentekosten; €80.000,- respectievelijk €196.000,- is ook bij dit programma opgenomen, echter, deze rentekosten worden weer bij het programma Bestuur en ondersteuning verrekend en zijn geen voordeel voor de exploitatie (-).

Leerlingenvervoer

De raming voor leerlingenvervoer kan, op basis van de herziene begroting van PlusOV, met €182.000,- worden verlaagd (-).

Baten

Geen bijzonderheden.

5. Sport, cultuur en recreatie

Toelichting op programma Sport, cultuur en recreatie

'Sport, cultuur en recreatie' is een breed programma met allemaal leuke en belangrijke zaken die het leven aangenamer maken. Dit programma omvat o.a. de uitgaven voor sportaccommodaties, bosbeheer, openbaar groen, musea en subsidies aan rijks- en gemeentelijke monumenten. De inkomsten zijn veelal provinciale en rijkssubsidies die worden ontvangen om bovenstaande zaken in stand te houden.

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
05 Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	95.378	245.979	341.357	119.061	222.296
5.2 Sportaccommodaties	1.605.143	-411.180	1.193.963	939.307	254.657
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	469.672	-5.000	464.672	413.018	51.654
5.4 Musea	197.674	14.700	212.374	125.459	86.915
5.5 Cultureel erfgoed	95.711	-6.000	89.711	70.893	18.818
5.6 Media	491.212	18.970	510.182	408.956	101.226
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.011.513	115.000	2.126.513	1.361.059	765.454
Totaal 05 Sport, cultuur en recreatie	4.966.303	-27.531	4.938.772	3.437.753	1.501.019
Totaal Lasten	4.966.303	-27.531	4.938.772	3.437.753	1.501.019
Baten					
05 Sport, cultuur en recreatie					
5.1 Sportbeleid en activering	-23.102	-327.979	-351.081	-250.913	-100.168
5.2 Sportaccommodaties	-292.241	100.000	-192.241	-126.532	-65.709
5.4 Musea	-2.500	0	-2.500	-3.080	580
5.5 Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0
5.6 Media	0	-18.970	-18.970	-18.970	0
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-181.124	-10.000	-191.124	-96.590	-94.534
Totaal 05 Sport, cultuur en recreatie	-498.967	-256.949	-755.916	-496.085	-259.831
Totaal Baten	-498.967	-256.949	-755.916	-496.085	-259.831
Resultaat	4.467.336	-284.480	4.182.856	2.941.668	1.241.188

Financiële toelichting op programma Sport, cultuur en recreatie

Lasten

Bij het programma **Sport, cultuur en recreatie** worden de lasten met **€28.000,-** naar beneden bijgesteld. De belangrijkste budgetaanpassingen zijn toegelicht.

Specifieke uitkeringen (SPUK's)

Van het Rijk worden er ook dit jaar diverse uitkeringen, te besteden aan een specifiek doel, ontvangen. De SPUK's die verband houden met dit programma zijn hier opgenomen en bedragen in totaliteit €275.000,-. Deze posten zijn budgetneutraal; zowel als uitgave als inkomst, opgenomen. (+).

Latere oplevering nieuwbouw Hof van Cramer

Net zoals bij De Noordgouw en De Lichtbron wordt ook de nieuwe MFA Hof van Cramer later opgeleverd dan vooraf was gepland. Hierdoor worden er geen afschrijvingskosten gemaakt (€106.000,-) en ook vervallen de rentekosten (€241.000,-). Deze laatste post is geen voordeel voor de exploitatie; deze post wordt verrekend bij het programma Bestuur en ondersteuning. Verder zijn bij deze post de overige reeds geraamde exploitatiekosten afgeraamd voor in totaliteit €119.000,- (-).

Aanpassingen diverse gebouwen

Voor de noodzakelijke aanpassing van de brandmeldinstallatie bij het dorps huis De Noord is €35.000,- opgenomen. Verder wordt een extra budget van €30.000,- gevraagd voor snoeiwerkzaamheden, onderhoudswerkzaamheden en hogere energiekosten van de gebouwen van Bosbeheer (+).

Upgraden openbare ruimte

Naar aanleiding van motie 2024-29 wordt er een budget van €85.000,- gevraagd voor de upgrade en onderhoud van de dorpskernen Heerde, Wapenveld en Veessen (+).

Baten

De inkomsten zijn bij dit programma gestegen met **€257.000,-**. Hieronder zijn de belangrijkste mutaties uitgeschreven.

Specifieke uitkeringen (SPUK's)

De SPUK's die verband houden met dit programma zijn hier opgenomen en bedragen in totaliteit €275.000,- (-).

Overschot stichting Kunstgrasvelden

De stichting Kunstgrasvelden houdt op te bestaan. Het positieve saldo dat deze stichting op dit moment nog in beheer heeft wordt overgedragen aan de gemeente Heerde. Voorgesteld wordt om dit bedrag ad. €100.000,- over te hevelen naar een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Kunstgrasvelden' zodat dit geld op termijn voor dit doel kan worden ingezet (-).

Latere oplevering nieuwbouw MFA Hof van Cramer

Zoals bij de lasten al is aangegeven vervallen er een aantal ramingen door de latere oplevering van de MFA Hof van Cramer. Dit geldt ook voor de geraamde huurinkomsten; deze moeten met €100.000,- worden afgeraamd (+).

6. Sociaal domein

Toelichting op programma Sociaal domein

Sinds de decentralisaties in het sociaal domein (2015) is de gemeente Heerde verantwoordelijk voor de Wmo en de Jeugdzorg. Naast deze omvangrijke taken horen bij het programma '**Sociaal domein**' ook de kosten voortkomend uit de Participatiewet (inkomensondersteuning/re-integratie). De inkomsten betreft de rijksvergoeding voor de bijstandsuitkeringen (doeluitkering).

Wat mag het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
06 Sociaal Domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.837.314	444.960	6.282.274	4.463.426	1.818.848
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	2.030.439	-110.000	1.920.439	1.153.228	767.211
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.040.217	-34.000	1.006.217	505.247	500.970
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	897.401	15.000	912.401	647.838	264.563
6.3 Inkomensregelingen	5.368.068	0	5.368.068	4.057.037	1.311.031
6.4 Begeleide participatie	2.297.940	233.073	2.531.013	2.602.265	-71.252
6.5 Arbeidsparticipatie	568.149	181.520	749.669	341.217	408.452
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	723.860	-101.000	622.860	328.205	294.655
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	2.993.324	-267.000	2.726.324	1.790.782	935.542
6.712 Begeleiding (Wmo)	1.817.060	412.000	2.229.060	1.449.106	779.954
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	5.712.750	500.000	6.212.750	3.887.924	2.324.826
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	0	0	9.968	-9.968
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	10.055	-10.055
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	51.894	-51.894
6.791 PGB Wmo	55.600	27.000	82.600	134.678	-52.078
6.792 PGB Jeugd	100.000	-65.000	35.000	29.200	5.800
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	69.584	0	69.584	28.397	41.187
6.812 Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	0	0	0	9.477	-9.477
6.821 Jeugdbescherming	105.190	-7.000	98.190	102.515	-4.325
6.822 Jeugdreclassering	11.224	0	11.224	11.956	-732
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	395.257	0	395.257	253.173	142.084
Totaal 06 Sociaal Domein	30.023.377	1.229.553	31.252.930	21.867.590	9.385.340
Totaal Lasten	30.023.377	1.229.553	31.252.930	21.867.590	9.385.340
Baten					

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
06 Sociaal Domein					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-4.813.250	-507.160	-5.320.410	-4.286.701	-1.033.709
6.3 Inkomensregelingen	-3.471.518	0	-3.471.518	-2.627.850	-843.668
6.60 Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-6.870	-2.000	-8.870	-6.524	-2.346
6.711 Huishoudelijke hulp (Wmo)	-188.013	-6.000	-194.013	-145.196	-48.817
6.751 Jeugdhulp ambulante lokaal	0	0	0	-6.706	6.706
6.811 Beschermd Wonen (Wmo)	0	-171.300	-171.300	-5.166	-166.134
Totaal 06 Sociaal Domein	-8.479.651	-686.460	-9.166.111	-7.078.143	-2.087.968
Totaal Baten	-8.479.651	-686.460	-9.166.111	-7.078.143	-2.087.968
Resultaat	21.543.726	543.093	22.086.819	14.789.447	7.297.372

Financiële toelichting op programma Sociaal domein

Lasten

De uitgaven bij het programma **Sociaal domein** zijn op tal van onderdelen bijgesteld; dit resulteert in **€1.230.000,-** aan meerkosten. De belangrijkste mutaties zijn hieronder toegelicht.

Specifieke uitkeringen (SPUK's)

Van het Rijk worden er ook dit jaar diverse uitkeringen, te besteden aan een specifiek doel, ontvangen. De SPUK's die verband houden met dit programma zijn hier opgenomen en bedragen in totaliteit €602.000,-. Deze posten zijn budgetneutraal; zowel als uitgave als inkomst, opgenomen. (+).

Noodopvang Oekraïense ontheemden

De budgetten voor de noodopvang zijn op basis van de laatste ontwikkelingen geactualiseerd. Zowel de uitgaven als de inkomsten zijn met €146.000,- verlaagd. Hierbij is rekening gehouden met de toezegging van het Rijk dat, bij een eventueel exploitatietekort aan het eind van het jaar voor de noodopvang, er aanspraak kan worden gemaakt op een aanvullende vergoeding (-).

Later ingevulde vacatures

Het is pas gelukt om in de 2e helft van dit jaar de vacatures voor opbouwwerkers, casemanagers verslaving en jongerenwerkers in te vullen. Dit resulteert in een besparing van €165.000,- voor dit jaar (-).

Lucrato

Werkvoorzieningsschap Lucrato heeft dit jaar extra rijksmiddelen ontvangen waardoor er geen exploitatietekort wordt verwacht bij deze organisatie. Hierdoor is het niet nodig dat de deelnemende bijdragen in de kosten en kan het hiervoor geraamde budget van €81.000,- worden afgeraamd (-). Deze extra rijksmiddelen zijn via de Meicirculaire 2025 en de Septembercirculaire 2025 uitgekeerd en bedragen €314.000,-. Conform afspraak worden deze gelden meteen naar Lucrato doorgestort (+). Tenslotte is er nog €182.000,- overgeheveld van de afdelingskostenplaats naar dit product (technische wijziging (+)).

Vervoersvoorzieningen

Het budget voor vervoersvoorzieningen kan met €173.000,- worden verlaagd. Dit komt doordat er nu materiële voorzieningen worden geleased in plaats van gekocht (-).

Woonvoorzieningen

Als gevolg van de overspannen woningmarkt kunnen ouderen moeilijker naar een passende woning verhuizen waardoor het steeds vaker nodig is om (dure) woningaanpassingen uit te voeren. Bij de voorjaarsnota is hier al extra budget voor bijgeraamd en nu blijkt dat er nog €70.000,- extra nodig is (+).

Hulp in de huishouding (AVSLH)

Begin dit jaar is het Hardenbergse model voor de AVSLH ingevoerd. Hierdoor worden er minder uren per week in de basisvoorziening aangeboden. Dit resulteert in een kostenbesparing die voor dit jaar is ingeschat op €273.000,- (-).

Wmo zorg in natura (ZIN en PGB)

De kosten en het aantal geïndiceerden voor de Wmo-voorzieningen is gestegen. Hierdoor moet voor deze post €439.000,- worden bijgeraamd (+).

Jeugdzorg zorg in natura (ZIN en PGB)

Voor de Jeugdzorg geldt eveneens dat door een toename van de kosten, complexiteit van de zorg en het aantal geïndiceerde jeugdigen er opnieuw moet worden bijgeraamd; voor dit jaar is er €428.000,- extra budget nodig. Gelet op de recente uitspraken van de commissie Van Ark wordt dit probleem nu ook onderkent. Dit jaar wordt er nog een bedrag van €700.000,- uitgekeerd voor de jeugdzorgkosten van 2023 en 2024 (+).

Onderstaand is van de afgelopen jaren de bijgestelde budgetten voor de Jeugdzorg in beeld gebracht. Deze bijstelling komt nog bovenop de jaarlijkse indexering van 4,5% voor dit beleidsonderdeel.

<u>Bijgestelde budgetten Jeugdzorg</u>		
<u>jaren</u>	<u>tussentijdse bijstelling</u>	<u>extra vergoeding Rijk</u>
2023	58.800	
2024	277.100	
2025	1.519.500	-703.000
	1.855.400	-703.000

Baten

De inkomsten bij dit programma moeten met **€686.000,-** naar boven worden bijgesteld. Hieronder zijn deze mutaties uitgewerkt.

Specifieke uitkeringen (SPUK's)

De SPUK's die verband houden met dit programma zijn hier opgenomen en bedragen in totaliteit €602.000,- (-).

Basismobiliteit

De eigen bijdrage die wordt ontvangen voor het CVV-vervoer (Regiotaxi) kan met €50.000,- worden verhoogd, dit naar aanleiding van de geactualiseerde begroting van PlusOV (-).

MOBW

Voor de kosten van opvang en beschermd wonen wordt er vanuit de regiogemeente Apeldoorn opnieuw geld ontvangen; voor dit jaar is dit een bedrag van €171.000,-. Omdat de gemeente Heerde hiervoor nog geen beleid heeft ontwikkeld wordt voorgesteld om dit geld over te hevelen naar de reserve 'Sociaal domein' (-).

Noodopvang Oekraïense ontheemden

De budgetten voor de noodopvang zijn op basis van de laatste ontwikkelingen geactualiseerd. Zowel de uitgaven als de inkomsten zijn met €146.000,- verlaagd (zie ook de toelichting bij de lasten) (+).

7. Volksgezondheid en milieu

Toelichting op programma Volksgezondheid en milieu

Bij het programma 'Volksgezondheid en milieu' zijn de kostendekkende exploitaties afvalverwerking, riolering en begraven opgenomen. Daarnaast worden ook nog uitgaven rondom milieubeheer (zoals ongediertebestrijding) en de volksgezondheid (GGD) bij dit programma verantwoord.

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
07 Volksgezondheid en milieu					
7.1 Volksgezondheid	836.300	0	836.300	802.765	33.535
7.2 Riolering	1.359.171	0	1.359.171	1.073.198	285.973
7.3 Afval	1.800.050	0	1.800.050	1.482.522	317.528
7.4 Milieubeheer	1.228.619	-30.000	1.198.619	772.905	425.714
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	500.610	0	500.610	351.065	149.545
Totaal 07 Volksgezondheid en milieu	5.724.750	-30.000	5.694.750	4.482.455	1.212.295
Totaal Lasten	5.724.750	-30.000	5.694.750	4.482.455	1.212.295
Baten					
07 Volksgezondheid en milieu					
7.2 Riolering	-1.713.149	0	-1.713.149	-1.636.925	-76.224
7.3 Afval	-2.214.427	0	-2.214.427	-1.667.375	-547.052
7.4 Milieubeheer	-358.088	0	-358.088	-3.197	-354.891
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	-628.751	0	-628.751	-473.737	-155.014
Totaal 07 Volksgezondheid en milieu	-4.914.415	0	-4.914.415	-3.781.234	-1.133.181
Totaal Baten	-4.914.415	0	-4.914.415	-3.781.234	-1.133.181
Resultaat	810.335	-30.000	780.335	701.222	79.113

Financiële toelichting programma Volksgezondheid en milieu

Lasten

Vertraging in het proces van het opstellen van het biodiversiteitsplan resulteert in verlaging van **€30.000,-** bij het programma **Volksgezondheid en milieu**. Voorgesteld wordt om dit geld naar de reserve Duurzaamheid over te hevelen zodat dit op een later moment/jaar kan worden ingezet (-).

Baten

Geen bijzonderheden.

8. Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Toelichting op programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Wat gaat het kosten?

Exploitatie	Totale begroting 2025	bij- en aframing najaarsnota	Prognose 2025 (P+W+najaar)	Realisatie 2025 ERPX	Restant 2025
Lasten					
08 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	3.104.943	0	3.104.943	1.642.922	1.462.021
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	44.409	0	44.409	3.869	40.540
8.3 Wonen en bouwen	1.754.583	40.000	1.794.583	1.341.885	452.698
Totaal 08 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	4.903.935	40.000	4.943.935	2.988.677	1.955.258
Totaal Lasten	4.903.935	40.000	4.943.935	2.988.677	1.955.258
Baten					
08 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing					
8.1 Ruimte en leefomgeving	-2.431.070	0	-2.431.070	-395.833	-2.035.237
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-298.821	0	-298.821	0	-298.821
8.3 Wonen en bouwen	-769.930	0	-769.930	-477.904	-292.026
Totaal 08 Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing	-3.499.821	0	-3.499.821	-873.737	-2.626.084
Totaal Baten	-3.499.821	0	-3.499.821	-873.737	-2.626.084
Resultaat	1.404.114	40.000	1.444.114	2.114.939	-670.825

Financiële toelichting op programma Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing

Lasten

Voor het programma **Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing** wordt een extra budget van **€40.000,-** gevraagd. Voorgesteld wordt om hiervan €30.000,- in te zetten voor het herstellen van schimmelvorming in de kelder van Villa Jacoba. De resterende €10.000,- wordt gebruikt voor onderhoud aan de Kanaaldijk (gebouw Jongerenwerk) (+).

Baten

Geen bijzonderheden.

Investeringsen

Hieronder volgt een opsomming van investeringen die niet in de begroting van 2025 zijn opgenomen maar waarvan het belangrijk is dat de budgetten hiervoor, gelet op het urgente karakter ervan, dit jaar nog beschikbaar worden gesteld.

Kipper begraafplaats (€54.000,-)

De huidige Kipper (kleine graafmachine) is versleten en kost teveel in onderhoud. Voorgesteld wordt daarom om een nieuwe elektrische Kipper te kopen. De kosten worden gedekt binnen de kostendekkende exploitatie van Begraven.

Verduurzaming verlichting De Heerd (€145.000,-)

Bij de Programmabegroting 2025 is er al €200.000,- beschikbaar gesteld voor het vervangen van de TI-verlichting door LED-verlichting bij De Heerd. Dit geld blijkt niet voldoende; hiervoor is nog een bedrag van €145.000,- extra nodig. Voorgesteld wordt om dit extra budget beschikbaar te stellen zodat deze noodzakelijke en verplichte aanpassing dit jaar nog kan plaatsvinden.

Geluidsapparatuur theaterzaal MFA De Heerd (€128.000,-)

Conform het collegevoorstel van 20 mei 2025 wordt voorgesteld om een investeringsbedrag van €128.000,- beschikbaar te stellen voor het vervangen van de geluidsinstallatie van de theaterzaal in MFA De Heerd. Dekking hiervoor kan worden gevonden door het aframen van het budget 'gebruikerslasten De Heerd'. Vervolgens wordt dit geld toegevoegd aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Geluidsapparatuur theaterzaal'. Vanuit deze reserve kunnen de jaarlijkse kapitaallasten worden gedekt.

Totaaloverzicht mutaties

Financiële kaders Excel-tabel

Programma	Lasten	Baten	Saldo
Bestuur en ondersteuning			
Bijramen Heerde 850 jaar (aframen van reserve 'Heerde 850 jaar')	167.000	167.000	0
Bijraming Rijksleges (doorstorting naar Rijk) en legeskas	60.000	110.000	-50.000
Bijramen accountantskosten	15.000		15.000
Bijramen verkiezingen	27.500		27.500
Bijramen opstalrechten trafo plaatsingen (toevoegen aan reserve 'Duurzaamheid')	100.000	100.000	0
Aframen rechtskundig advies	-10.000		-10.000
Bijramen doorontwikkeling website H2O (doorbelasting Hattem en Oldebroek)	10.000	10.000	0
Bijramen ARBO-kosten (dekking vergoeding UWV)	30.000	30.000	0
Bijramen vervanging langdurig zieken (dekking vergoeding UWV)	120.000	120.000	0
Bijramen inkoop aanbesteding	40.000		40.000
Bijramen huurkosten STIP Heerde	20.000		20.000
Bijramen huurkosten STIP Wapenveld (ivm latere oplevering Hof van Cramer)	25.000		25.000
Bijramen accommodatie Belastingssamenwerking	44.000		44.000
Bijramen renteopbrengst openstaand tegoed banksaldo		60.000	-60.000
Bijramen Algemene Uitkering n.a.v. Meicirculaire 2025 en Septembercirculaire 2025		682.000	-682.000
Bijramen Algemene Uitkering n.a.v. uitkomsten Jeugd commissie Van Ark		703.000	-703.000
Aframen voordelig begrotingssaldo 2025	- 173.674		-173.674
Aframen stelpost uitvoeringsprogramma college	- 480.000		-480.000
Aframen restant uitvoeringsprogramma (toevoegen aan bestemmingsreserve 'Uitvoeringsprogramma college')	-90.000	-90.000	0
Bijramen nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Geluidsapparatuur theaterzaal'	128.000		128.000
Bijramen advies herverdeling gemeentefonds / belastingadvies	10.000		10.000
Bijramen kosten project Zaakgericht Werken (dekking reserve 'Zaakgericht Werken')	250.000	250.000	0
Veiligheid			
Bijstelling ramingen brandweerkazerne Wapenveld (ivm latere oplevering Hof van Cramer)	20.500		20.500
Bijramen doodschouw	6.000		6.000
Verkeer, vervoer en waterstaat			
Bijramen onderzoek rotondes (dekking uitvoeringsprogramma college)	5.000		5.000
Bijramen opbrengst verkoop auto's buitendienst		17.000	-17.000
Economie			
Bijramen bijdrage Ondernemersfonds	32.000		32.000
Aframen Toeristenbelasting		-20.000	20.000
Onderwijs			
Bijramen aanpassen noodverlichting/stucwerk MFA De Heerd	60.000		60.000

Aframen gebruikerslasten MFA De Heerd (externe inhuur/geluidsapparatuur theaterzaal)	- 203.000		-203.000
Bijramen begeleiding aanschaf geluidsapparatuur theaterzaal MFA De Heerd	19.200		19.200
Bijstelling ramingen IKC De Lichtbron (ivm latere oplevering)	-35.160		-35.160
Bijramen verwijderen asbest en infiltratiekratten De Lichtbron (gedeeltelijke aframing van 'Algemene reserve')	52.300	40.200	12.100
Bijstelling ramingen De Noordgouw (ivm latere oplevering)	-85.750		-85.750
Aframen Leerlingenvervoer	- 182.000		-182.000
Sport, cultuur en recreatie			
SPUK H30 Lokaal Sportakkoord	15.338	15.338	0
SPUK H30 Brede Regeling Combinatiefunctionaris	105.006	105.006	0
SPUK H30 Leefomgeving	11.798	11.798	0
SPUK H4 Stimulering Sport	113.837	113.837	0
SPUK C92 Informatiepunten Digitale Overheid	18.970	18.970	0
Bijramen overschot stichting kunstgrasvelden (toevoegen aan nieuw te vormen bestemmingsreserve 'Kunstgrasvelden')	100.000	100.000	0
Aframen inkomsten vergoeding bewegingsonderwijs		-18.000	18.000
Bijstelling ramingen sporthal Wapenveld (ivm latere oplevering Hof van Cramer)	19.100		19.100
Bijstelling ramingen Hof van Cramer (ivm latere oplevering)	- 224.380	- 100.000	-124.380
Bijramen onderhoud dorpsaccommodatie De Noord	35.000		35.000
Aframen onderhoud buitensportaccommodaties	-5.000		-5.000
Bijramen Archeologie	14.700		14.700
Aframen Monumentenzorg	-6.000		-6.000
Bijramen upgrade en onderhoud openbare ruimte (n.a.v. motie 2024-29)	85.000		85.000
Bijramen Bosbeheer (veiligheidssnoei en houtverkoop)	10.000	10.000	0
Bijramen energiekosten en onderhoud gebouwen Bosbeheer	20.000		20.000
Sociaal domein			
SPUK H30 Terugdringen Gezondheidsachterstanden	23.597	23.597	
SPUK H30 Eén tegen Eenzaamheid	9.439	9.439	
SPUK H30 Welzijn op Recept	13.568	13.568	
SPUK G10 Wet Inbugering 2025	370.016	370.016	
SPUK A39 Onderwijsroute 2025	20.828	20.828	
SPUK H35b IZA Doelen	165.012	165.012	
Bijramen Deedmob	9.500		9.500
Bijstelling ramingen Basismobiliteit o.b.v. prognose PlusOV	-21.500	50.200	-71.700
Aframen later ingevulde vacatures opbouwwerkers en casemanager verslaving	- 110.000		-110.000
Aframen later ingevulde vacature jongerenwerkers	-55.000		-55.000
Aframen bijdrage in exploitatietekort Lucrato	-81.360		-81.360
Bijramen extra middelen WSW voorzieningen conform Meicirculaire 2025 en Septembercirculaire 2025	314.433		314.433
Aframen Wmo vervoersvoorzieningen	- 173.000		-173.000
Bijramen Wmo woonvoorzieningen	70.000		70.000
Aframen Wmo hulp in de huishouding (AVSLH)	- 273.000		-273.000
Bijramen Wmo begeleiding (ZIN)	439.000		439.000
Bijramen Jeugd begeleiding (ZIN)	428.000		428.000
Bijramen budget MOBW (toevoegen aan reserve 'Sociaal domein')	171.300	171.300	0
Bijstellingen ramingen noodopvang Oekraïense ontheemden	- 145.500	- 145.500	0

Volksgezondheid en milieu				
Aframen biodiversiteitsplan (toevoegen aan reserve 'Duurzaamheid')	-30.000	-30.000	0	
Volkshuisvesting, leefomgeving en stedelijke vernieuwing				
Bijramen onderhoud Villa Jacoba	30.000		30.000	
Bijramen onderzoek garageboxen en onderhoud Kanaaldijk t.b.v. Jongerenwerk	10.000		10.000	
Personele mutaties				
Bijramen externe inhuur SMV (dekking gebruikerslasten De Heerd)	75.000		75.000	
Bijramen externe inhuur ROW (dekking uitvoeringsprogramma college)	475.000		475.000	
Investeringen				
Kipper begraafplaats				54.000
Verduurzaming verlichting De Heerd				145.000
Geluidsapparatuur theaterzaal (dekking gebruikerslasten De Heerd)				128.000
Begrotingssaldo na verwerking Najaarsnota 2025				-
			1.053.991	

Totaaloverzicht mutaties reserves

Excel-tabel

<u>Reserve</u>	<u>Beginstand 1- 1-2025</u>	<u>Mutatie najaarsnota</u>	<u>Stand na mutatie najaarsnota</u>	<u>Toelichting</u>
Algemene reserve	4.227.416	-40.200	4.187.216	Eénmalige kosten De Lichtbron
Reserve Heerde 850 jaar	167.000	-167.000		- Restantbetaling 850 jaar Heerde
Reserve project Zaakgericht Werken	870.473	-250.000	620.473	Dekking kosten project Zaakgericht Werken
Reserve Duurzaamheid	380.460	130.000	510.460	Opstalrechten trafoplaatsingen en biodiversiteitsplan
Reserve Uitvoeringsprogramma college	458.500	90.000	548.500	Restantbudget collegeprogramma 2025
Reserve Geluidapparatuur theaterzaal	-	128.000	128.000	Dekking kapitaallasten nieuwe geluidsapparatuur theaterzaal De Heerd
Reserve Kunstgrasvelden	-	100.000	100.000	Dekking toekomstige kosten kunstgrasvelden
Reserve Sociaal domein	992.562	171.300	1.163.862	Ontvangen MOBW-gelden gemeente Apeldoorn
		162.100		